

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAI

Bepartyvis Darbo Žmonių Laikraštis

„Argentinos Lietuvių Balso“ redakcijos ir administracijos reikalais kreipkitės šiuo vardu ir adresu: Sr. Stasys Stabinskas, Calle Caseros 445, dep. 17, Buenos Aires

Periodico Lituanico Independiente informativo, comercial y defensor de los emigrantes en la Republica Argentina.

Prenumerata: Argentinoj ir visoj Amerikoje metams 3 pesai, pusei metų 2 p.; užsieny. Lietuvoj ir kitose šalyse, metams 2 doleriai. Atskiro numerio kaina 10 centavų.

Publique sus avisos en el unico periodico lituano independiente en la Republica Argentina „Argentinos Lietuvių Balsas“ (La Voz los Lituanos en la Argentina). Dirigirse: director S. Stabinskas Caseros 445, Bs. As.

Nr. (23) 7

Buenos Aires Balandis (Abril) 1 d. 1930 m. Išėina 1 ir 15 kas mėnuo

II metai

„ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO“ redakcija ir administracija dabar randasi Calle Caseros 445 dep. 17, Bs. As. Nuo plaza Constitucion 6 kvadrato. Nuo parque Lassame (Brazilijos sodas) pusė kvadrato. Tramvajai ir omnibusai prieina iš visų miesto dalių.

Pasauliniai įvykiai

Siaurinej Amerikoje užgriuvo anglių kasyklos. Graikijoje susprogdintas ginklų sandėlis. Skotijoje susidūre du pasazieriniai traukiniai, yra daug uzmusių ir sužeistų. Prancūzijoje užgriuvo kasyklos. Čilėje degė uostas. Turkijoje uždrausta moterims vartoti pudros ir dažai. Maurū revoliucija. Mire garsus dainininkas. Italijoje prisnigo daug sniego. Cikagos policija suėmė 917 piktadarių. Indijoje streikuoja gelžkeleiviai. Indija gavo pusiau nepriklausomybę. Meksikoje raupliu epidemija. Atkase prieš 4000 metų statytą Jeruzolimą. Lenkija ginkluojas. Buves Ispanijos diktatorius Primo de Rivera numire.

New York. Me Nulty Brothers Cool Company sandėliuose visa masė sugniužo kartu su dviem aukštų sandėliu. Ten buvo 7 darbininkai, kurie greičiausiai anglies sutrinti.

Atėnai (Graikija). Čia susprogdintas ginklų sandėlis, kuriame buvo 10 tūkstančių rankinių granatų ir daugybė šovinių. 12 kareivių nuo sprogdimo užmušta ir 10 sužeista.

Glasgov (Anglija). Čia susidūrė du keleiviniai traukiniai. Yra keliais asmenų užmuštų ir 51 sunkiai sužeistas.

St. Etjeno (Prancūzija) Čia kasyklose užgriuvo 15 darbininkų, kuriems per 24 valandas teikė maistą ir orą ventilecijos trūbomis, kol pasisekė atkasti. Atkastieji darbininkai sveiki ir džiaugiasi vėl pamatę pasaulį.

Santiago (Čile). Uoste monų kilo gaisras, kuris išaukė didžiausią katastrofą, nes uoste užsidegė daugybė židalo ir benzino, kuris sprogdamas uždegė keliatą laivelių, kuriuose buvo taipgi benzino. Tą didelę katastrofą vos pavyko likviduoti sutraukus visos apilinkės gaisrininkus. Yra žuvusių apie 20 žmonių.

Stambūlas. Turkijos diktatorius Kemel Paša išleido įstatymą, kuriuo draudžiama turkėms pudruotis ir dažytis.

Jonesburg. Pietų Afrikoje tarpe juodųjų iškilo muštynės tarp giminių Pondos ir Sanghaans ties aukso kasykla. Pasekmės revoliucijos tokios: 12 užmuštų ir 29 sužeistų. Nors policija mėgino tvarką palaikyti, bet neįstengė. Buvo naudojama britvos, peiliai ir akmenys.

Milanas. Čia mirė garsus dainininkas Mario Cammarco.

Triestas. Paskutinėmis žiniomis Italijoje prisnigo iki pusės metro sniego. Tai negirdėtas daiktas, nes Italijoje niekad tiek sniego nebuvo. Yra keletas žmonių sušalusių.

Cikaga. Policija padarė didelę piktadarių „medžioklę“. Sumta 917 žmonių. Kai kurie piktadariai priešinosi policijai, dėl to buvo užmušti vietoje.

Niujorkas. Jungtinių Amerikos valstybių parlamentas priėmė rezoliuciją suteikti 5 milijonus dolerių motinoms ir našlėms, kurios norėtų aplankyti didžiojo karo laukus Europoje, kur yra užmušti jų sūnūs ar vyrai.

Bombaj. Indijoje streikuoja šimtų tūkstančių su viršum geležinkelinių tarnautojų.

Londonas. Indijai reikalaujant nepriklausomybės, Anglija sutinka jai duoti pusiau nepriklausomybę. Tokiomis teisėmis kaip Kanada.

Meksika. Čia siaučia smarki raupliu epidemija. Iki šiol jau yra mirę 800 žmonių.

Jeruzolimas. Čia anglių mokslininkai atkasė senus Jeruzolimo mūrus, kurie buvo pastatyti prieš keturis tūkstančius metų.

Varšuva. Lenkija nupirko Prancūzijoje 5 karo laivus — 3 pavandinius ir 2 naikintuosius.

Paryžius. Šiame mieste pasimirė, 16 kovo, Ispanijos eksdiktatorius Primo de Rivera.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE

1930 m. valstybės samata
1930 m. valdžia numato 322 milijonus 274 tūkstančius 655 lt. išlaidų ir tiek pat pajamų. Daugiausia išlaidų numatyta Susisiekimo (54 milijonai su viršum). Krašto apsaugos (56 milijonai su viršum) ir finansų (59 milijonai su viršum) ministerijoms Žemės ūkio ir švietimo reikalams numatytos išlaidos sudaro tik ketvirtį visų išlaidų.

Platinės geresnių linų sėklas
Linų augintojų draugija padėjo žygių sistematingiau platinti pagerinto pluošto linų sėklas. Pagerintoms linų sėkloms būsią imamos iš Lietuvos ūkininkų ir iš užsieny. Pagerintomis sėklomis linų augimas bus plačiamas per draugijos narius ir patikimus ūkininkus iš apkasto susitarus tam tikromis sutartimis. Prie pagerinto pluošto linų sėkloms platinimo, kaip tenka girdėti, mielai prisideda ir žemės ūkio rūmai.

Visur begalo skriaudžia biednuosius

Kalvarijos apylinkėse ūkininkų santykiai su darbininkais labai blogi. Pav. Sordenės kaime vienas bajoras, būdamas skolingas 17 litų tulam darbininkui, šiam atėjus atsimiti užmokėsi už darbą, įpylė puspurę miežių ir išvijo. Šioje apilinkėje beveik kiekvienas darbininkas po kelis kartus ūkininką turi prašyti savo uždirbtų pinigų. Laimė, kuris dar gauna, bet esti ir tokių atsitikimų, kad ūkininkai iškolioja ir išmeta biednus žmones.

Su maiseliiais i kaimus
Salantų (Kretingos apskr.) miestelyje jokios pramonės įstaigos nėra. Darbininkui, ypač žiemos metu, labai sunkus pragyvenimas. Kuris nevedęs, dar šiai taip maitinasi, na o kuris apsuveda — įklimsta į tokį vargą bei skurdą, iš kurio sunku beišsikrapštyti. Todėl ir nenuostabu, kad daugelis senų ir jaunų su maiseliiais traukia į kaimus elgetauti. Ūkininkai ir nekiekvienas išmeta duonos pluta. Yra tokių, kurie apkolioja ir išvaro. Pasklido gandas, kad policija uždrausianti elgetavimą. Vieni pradėjo tartis, kaip bus, užkirs kelią parapijon, o kiti laukia lyg saulės užtekant, kada pradės geležinkelio tiesimo darbus Telšiai—Kretinga.

Skurdas ir bedarbė
Vaškų miestelio ir apilinkės darbininkai gyvena baisiausiam skurde. Vietiniai ūkininkai nesamdo, už linų plukimą temoko 20 litų birko. Darbininkai priversti eiti į Latviją. Bet ten jų nieks nelaukia. Ne-trukus jie vėl grįžta atgal išvargę ir išbadę. Nors jėgai būtų ir pinigų, bet nėra kuo nupirkti.

Vargo galo nesimato
Joniško (Šiaulių aps.) darbininkams šiemet ir negeriau, kaip pernai. Praeitais metais ėjo prie geležkelio darbai, o dabar ir jų nėra, o šandie armijos bedarbių slankioja mieste ir kaime. Kai kas traukia į Latviją, bet, deje, ir čia randa tuos pačius pyragus, kaip savo tėvynėje. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais ties viešbučiu „Lietuva“ daug susirenka bedarbių.

Steigiama kanklių muz. mokykla
Patirta, kad Lietuvos kanklininkų draugija, p. švietimo ministerijai pritariant, nuo vasario mėn. pradėsi steigia kanklių muzikos mokyklą naujai atremontuotam darbo biržos bute.

Sviesto kainos
Pieno centras šių savaitę eksportavo 588 statines sviesto. Pieninems moka už 1 kg. I rušies 6,70 lit., II ruš. 6,40 lit. ir III rušies 5,80 lit. Šią savaitę kainos pakilo 10—20 ct. kilogramui. Pereitą savaitę eksportavo 614 statinaičių.

Moteris agronomė
Iš Čekoslovakijos grįžo panelė Jonina Glucitytė, ten baigus aukštuosius agronomijos mokslus.

Lietuvon pereitais metais spalio mėn. įvežta spirito ir jo dirbinių už 12.000 litų, tabako už 130.700 lt.

Dege darzine
Joniškių šių metų pradžioje Pašvitinio gatvė užsidegė daržinė. Atvykę savanoriai gaisrininkai gaisrą likvidavo. Tuo šurpiu įvykiu pažymėtinas Singerio Ko agento St. B. elgėsi. Tas ponas visai be priežasties sukruvino p. P. J. ir dargi, kai kas spėja, su revolverio briaunomis.

Biednuomenė stoka kuro
Vaškų biednuomenė už vis sunkiausia yra su kuru. Darbo ir pinigų nėra, todėl darbininkai negali ir malkų nusipirkti. Jie yra priversti nešti žabus iš miško, kuris yra 5 7 km. nuo miestelio. Ir tai būtų gerai, kad nors būtų leidžiama. Bet, deja, savininkai vaiko iš miško ir atiminėja tą keliatą žabelių iš vargšų moterėlių, ir be to traukia teisman. Keliatą jau nubaudė už miško „vogimą“.

Paroda ir dainų šventė—prie Jonines
III Lietuvos dainų šventė įvyks sekmadienį, birželio 22 p. Tai bus paskutinė diena birželio 18—22 dd. ruošiamos didelės su Vytauto Didžiojo sukaktuvėmis surištos žemės ūkio parodos. Birželio 23 dieną

Uogonių kaime gaisras
Sausio 14 d. užsidegė Šamparo kloanas. Nors ir daug žmonių subėgo gesinti, bet neužgesino.

Jau visi pripazino, kad „Argentinos Lietuvių Balsas“ geriausias laikraštis, todėl skubėkite visi jį užsirasyti. Kaina metams 3 pesai, pusei metų 2 pesai, trims mėnesiams 1 pesas. Pinigus siūskite „Giro Postal“ arba apdraustuose laikuose. CASEROS 445, dep. 17, Buenos Aires.

Klaipėdos krastė daug einių
Šiemet dažnai pasirodo einių tokiose vietose, kur jų paprastai niekada nebūdavo. Be to, jie pasidarė ypatingai drąsūs ir užpuolė ja žmones. Jie išgimė iš miško ir prisitartina prie namų. Daug ūkininkų jau apstumdė, o kai kuriems keleta kartų vos pavyko išsiskirti iš einių ragų. Dabar jau pavasario atsitikimą praneša iš Kukurajū. Netoli Kukurajū miško didelis einių užpuolė mažą vaiką. Tačiau vienas ūkininkas išgirdo pagelbos šauksmą ir vos tik suspėjo vaiką išgelbėti.

Karvės vietoj arklių
Žemės ūkio rūmai pradėjo rūpintis, kad mūsų smulkieji ūkininkai (turį nuo 2 iki 20 ha) ūkio darbams (arti, važiuoti ir kt.) vartotų vietoj arklių karves. Iš to esą būtų keleriopa nauda: nereikėtų laikyti arklių, karvės jų darbą dirbtų ir dar pieno duotų. 5 karvės darbe gali atstoti 3 jaučius arba 2 arklius.

Karvių pakinktai labai paprasti. Jos veža ragais. Pakintų pavyzdžiai, kuriuos pagaminus žemės ūkio rūmai, bus galima apžiūrėti pas kiekvieną apskr. agronomą. Karvių pakinktus galės padirbti kiekvienas kalvis.

Naujas Kauno m. ir apskrities viršininkas
Policijos referentas, ats. pulk. Sidoravičius paskirtas miesto ir apskrities viršininku. Klaipėdos krašto pasienio policijos vadas p. Goštautas vėl paskirtas policijos referentu. Jo vieton skiriamas kap. Stasiulis.

Svento Luko Ligoninė
ypatinga tvarka
Silpniesiems ligoniams gydytojais draudžia visokių aštrių valgių, gi seselės vienuolės kiekvieną penktadienį įvedė ligoninėms pasauką ir vaišina tik silke. Gydytojai silpniesiems ligoniams pataria laikytis kuo ramiausia: nesijudint, nemąstyti ir t. t., seselės gi šeštadieniais ruošia ligonius išpažinčiai, kuriuose klausyti sekmadienį atvyksta kunigas. Ruošdamos vartoja tokius posakius: „Tu pavojinga liga sergi, gali greit mirt, išpažinkis“ ir tt.

Pasirodė demetoji siltinė
Gauta žinia, kad sausio 28 dieną susirgo demėtąja siltine vienas žmogus Radviliškis ir trys Ukmergės apskrity, Tautenų valsčiuje. Trys nugabenti į ligoninę. Izoliuotas bus ir ketvirtas.

Gerb. Lietuvos konsulą Argentinoje p. JONĄ SKINKI palydint

Su skausmu širdies sm. kovo mėn. 24 dieną daugelis Buenos Aires lietuvių atvyko vietos uostan atsiveikinti išvykstantį Lietuvos laivą „Conte Rosa“ Lietuvos konsulą Argentinoje p. Joną Skinkį. P. J. Skinkis išbuvo konsulu vienoje vietoje rodo daugiau už visus Lietuvos konsulus, būtent, beveik 4 metus. (Atvyko Argentina 1926 m. gegužės mėn. 4 dieną). P. Jono Skinkio buvo didžiausias noras suburti visus lietuvius į vieną bapartyvę organizaciją kovai su savo skobominiais sunkumais ir plėtimui kultūros švietimo savo tarpe. Tokia draugija jam pavyko, padedant nekuriems vietos lietuviams suorganizuoti 1926 m. spalio mėn. ir davė jai vardą „Lietuva“, kuri iki šiai dienai gyvuoja ir kas kartą stiprėja. Ta draugija turėjo savo spaudos organą „Balsas“, kurį daugiausia p. J. Skinkis savo asmeninėmis lėšomis rėmė. Jam atsakius remti „Balsas“ buvo perėjęs į privates b-vės lėšas. „Balsas“ neteko rėmėjo ir 1929 m. kovo mėn. sustojo. Vėl dėka p. J. Skinkio prie draugijos „Lietuva“ susitvėrė gana didelis lietuvių choras, kuris jau nekartą savo dainomis vakaruose žavėjo vietos lietuvius. Pernal vėl savo pastangomis, surinko kiek galėdamas ir pasiuntė nukentėjusiems šiaurės lietuviams ir vilniečiams suselpti. 1927 metų 16 vasario proga p. J. Skinkis įsteigė Dr. J. Basanavičiaus vardu fondą lietuvių tautos namui statyti Argentinoje, kuriam pats paaukavo žymią pinigų sumą ir surinko aukų, už kurias nupirko Villa Riachuela (Buenos Aires) du žemės sklypu tam namui pastatyti. Žemės sklypai ir likusieji pinigai sumoje 140 pesų perduoti d-jai „Lietuvai“, kuri pasižadėjo tolymesniai tuo namu rūpintis. Labai daug triūso padėjo kuriant

vietos lietuvių žemės ūkio kooperatyvą. Nors tas kooperatyvas, kol kas nesutvėrė, bet pavyko įkvėpti daugeliui lietuvių gerą mintį, imtis žemės ūkio, kurie jau dabar įsikūrė ir labai p. J. Skinkiu dėkoti. Kiek vargo turėjo apvažiuojant visus Argentinos provincijas gyvenančius lietuvius. Bet to triūso vietomis vairsiai geri, nes pavyko sutvėrti kelis skyrių djos „Lietuva“. Nebuvo to vaidinimo, kad p. J. Skinkis nebūtų prisidėjęs su savo šeimyna darbu ir lėšomis. O kiek lietuvius aprūpino darbais ir tarnystėmis.

O kiek Lietuvos vardą kėlė vietos spaudoje žymiuose vietos laikraščiuose, kaip tai: „La Nacion“, „La Razon“ ir kituose, dažnai buvo

talpinami gražūs Lietuvos vaizdai, lietuviškos tautiniuose rūbuose ir tt. Tas viskas kėlė lietuvių vardą ir parodė, kad lietuvių ne puslankiniai, bet kultūringa tauta.

Visą laiką stengėsi supažinti Argentinos prekybos centrus su Lietuvos gaminiais, kuo pavyko užmegsti su minimomis firmomis šokių tokius ryšius. Lietuvos gintarų gana susiinteresavo vietos pirkliai.

Reikia tikėtis, kad p. J. Skinkis, jeigu būtų pabuvęs ilgiau Argentinoje, būtų daug, daug dar nuveikęs savo tautiečių ir Lietuvos valstybės gerovei. Tačiau apgalvėta, kad Lietuvos valdžia atšaukia tokį prityrusį konsulatą, kurio atšaukimas gal atnešti daug žalos kaip Lietuvos valstybės, taip vietos lietuvių interesams.

Palinkėkime p. J. Skinkiu laimingai nuvykti Lietuvon ir laimin-

LIETUVOS KONSULAS ARGENTINOJE P. JONAS SKINKIS

gai vėl grįžti Argentinoje, nes reikia tikėtis, kad Lietuvos valdžia supras kiek ji žalos padarė atšaukdamas tokį darbštų ir prityrusį konsulą ir gražius vėl senojon vieton. Argentinos lietuvių visuomenė to laukia su nekantrumu.

Vilius Bagvickas.

Mes linkime grb. p. konsului J. Skinkiu laimingai aplankyti Lietuvą ir lauksime su dideliu nekantrumu grįžimo mūsų tarpau, rešimui savo kilnių darbų mūsų tėvynės ir Argentinos lietuvių gerovei.

REDAKCIJA.

O jaunystės draugai!

Jei aš neturiu draugų, Tai nepajuokit mane. Atminkit,—aš svetimam krašte—Mano jaunystės draugai ne čia. Nors kartais ir jūs vadinatės mano draugais,

Bet tuoj nueinat kitais kitais takais, O aš likus mintimis kalbu su jaunystės draugais.

O kiek malonumų turėta su jais! O, braugieji jaunystės draugai, Prieš mane jūs linksmi veidai.

O kaip gera atminti jūsų vardai. Jei ne,—tai mano svajonės eity šaltai. O dabartiniai mano draugai

Nuo manęs linkėjimai štai: Te jaučia jūs širdys mane savai, Te būna mūs vienodi takai.

Gal mane jau pamiršo jaunystės draugai, Gal jau jų nėra... Tas buvo senai. Bet štai jų linksmi veidai,

O, jaunystės draugai!... Draugai!... ONA PUCETAITĖ. „G.“

Latvijoj nėra elgetavimo

Elgetų yra kiekvienam krašte, bet elgetavimas nevisur. Latvijoje elgetaujančių nematyti, nes elgetas ten rūpina valsčių valdybos. Jos juos išlaiko, gydo ir tt. Kažin kada mūsų Lietuvoj elgetavimas išnyks

keistais juodos spalvos braižiniais. Ant kaklo nešioja kelias eiles juodų karolių, dažnai pagražintų ryškių spalvų paukščiukais. Ne visi, bet dauguma puošia galvas žvilgančių plunksnų vainikais.

Kivarų kalba

Vienas kitas, mažai teapsipažinęs su kivarų kalba, paskelbė, kad ji esanti labai turtinga. Aš drįstu pataisyti: poetiška, bet neturtinga. Poetiška, nes kivaras nė vieno sakiniuo tau nepasakys, metaforos neįspraudęs. Be abejonės, metafora kalbai teikia vaizdingumo, bet, ant ra vertus, parodo nedidelį jos žodyno išteklių.

Kivarų kalbai netrūksta pavadinimų augalams ir gyviams. Nėra Amazonės lygumos žolėlės ir mažiausio vabalėlio, kuris kivarų kalboje neturėtų vardo. Tačiau veltui ieškosi bendrinių daiktavardžių ir žodžių atitrauktinėms sąvokoms išreikšti. Taip, jeigu nori kivarui duoti baumės sąvoką, turi sakyti lazda, jei nori pasakyti gyvulys, neranda kito žodžio, kaip tigras arba žuo. Dar didesnis vargas, jei kivarui nori tiksliai išreikšti kiek aukštesnį skaičių. Iki dešimts—supras; toliau supras, bet tikrai apytikriai; jei norėsi pasakyti šimtas—turėsi kartoti dešimts, dešimts, dešimts,—ir tos abstrakcijos kivarų galva jau nepakels.

Apie kivarų kalbos sintaksę—tiesiog bijau prasitarti. Bijau, nes kiek iki šiol įsitikinau—jos kaip ir nėra. Dėl neradau dviejų kivarų, kuriuodu būtų ta pačia tvarka išreikšę sakinio veiksnį, turinį, papildinius ir pažyminius. Drįsčiau beveik pasakyti, kad kivarai kalba per pus žodžiais, per pus judėsiomis

Argentinoj

Nuo 1930 m. kovo mėn. 12 dienos veikia visoje Argentinoje 8 val. darbo dienos įstatymas. Tas įstatymas neliečia žemės ūkio darbininkų, namų tarnų ir tarnaičių.

Naujos pradžios mokyklos

Švietimo ministerija projektuoja asiguoti 30 milijonų pesų, pastatymui 1200 mokyklų Argentinos provincijoj.

Telefonas su Urugvajum

Viena telefonų kompanija Argentinoje, imasi sujungimą telefonų linijos Argentina-Urugvajus, kad abiejų šalių piliečiai galėtų naudotis

Chaco. Šiomet gerai užderėjo Chaco provincijoj medvilnė. Prie medvilnės nuėmimo dabar reikalinga daug darbininkų.

Streikuoją muzikantai

Miestuose Resistencia ir Baranqueros sustreikavo visi muzikantai, reikalaudami didesnio užmokesnio. Karnavalas praėjo visai be muzikos.

Misiones. Čia yra daugybė lenkų ir ukrainiečių kolonijų, kurie verčiasi gyvulininkyste, tabako plantacija ir vaisių auginimu. Yra kelieta lenkiškų mokyklų ir bažnyčia. Žmonės tose kolonijose jaučiasi gana laimingais.

ir mimika. Pirmą sykį pamatęs du kivarus, aš maniau, kad juodu netrukus susikibs: grumojo, spardėsi, antakius traukė. O, mat, juodu taikingai tarėsi eiti žvejoti. Kol nudugnai nepažinsi jų gyvenimo, kol nesuprasi kiekvieno jų gesto vertės—jų kalbos nesuprasi.

Vis dėlto galima pagirti saliečių misijas, kad jie pirmi surinko mažytį kivarų kalbos žodynelį (1400 daiktavardžių, 150 būdvardžių, 30 įvardžio lyčių, 450 veiksmavardžių ir keletą neištirtos reikšmės dalelyčių), paruošė mažytį katekizmą ir parašė vieną pamokslą, gan dėmingai kivarų klausomą, ir dėl to jei ne atatinantį, tai bent labai artimą jų ideologijai. Štai jo teksto ir žodiško vertimo dalelė:

Vinia šiuora jazdūra, eismanšia, nunanšia, učišia: aši antatārum!

Mano kivarai broliai, vyrai, moters, vaikai: visi klausykite!

Jusa čikičiki puhāvai, vinia aši apāru.

Dievas vienas yra, mūsų visų tėvas.

Jusa ti puingaraiti, ti karmuaiti. Ahū aši takāmiavi.

Dievas labai geras, labai galingas. Jis viską padarė.

Hugnik višia aši jateurušiai. Gvalakiza šiuora.

Taip mes visi broliai esame. Gvalakizos kivaras.

Indanza šiuora, Mendez šiuora, apacišia aši jafcūru, jafcūru.

Indanzas kivaras, Mendezo kivaras, ir kriškšionys visi broliai, broliai.

Šiuora jafcūrcūru! Amne maāciāitām?

Kivare broliuk! Tu negeras esi?

Jusa assuētūvai. Amue puingaraitām? Jusa vakeraivai: kvuočiat kvuočiat zsušāttavai.

Dievas tave plaka. Tu geras esi? Dievas tave glosto (myli): daug daug duos.

Kivarų sėtros, baldai ir darbas. Neturi kivarai tokių namų, kaip mūsų. Tačiau erdvios, rundinos jų sėtros, su aukštu, bambuso lapais dengtu stogeliu, atrodo labai gražiai.

(Pabaiga trečiam puslapy)

PAS EKVATORIAUS LAUKINIUS

Keli geografijos bruožai

Nedidelė tarp didžiųjų Pietų Amerikos valstybių, Ekvatoriaus respublika kyšo, išsipraudusi kaip kylys, tarp Perū ir Bolivijos. Tai viena iš nedaugelio pasaulio valstybių, kuri neturi griežtai apibrėžtų ribų. Tik Ramiojo Vandenyne pakrantis yra tiksliai išmatuotas, o kalnuotoji ir neapgyventoji sritis, Amazonės aukštupio link, tebėra neištirta, ir respublikos ribos ten susikerta dviejų geometriško trikampio šonų pavidalu.

Del to ir žemės ploto skaitmuo nėra visai teisingas. Sulig naujausia statistika, Ekvatorius užima 300.000 kvadratinų kilometrų. Iš jų 159.000 atitenka laukinių kivarų retai apgyventoms Napo ir Santiago provincijoms. Gyventojų praeitais metais iš viso buvo artį pus-trečio milijono.

Geografijos mokovai Ekvatorių dalina į tris sritis: pajūrį, Andų sritį ir Rytų plokštakalnį. Mes, nesidomėdami nei žemu pajūriu, iš kurio minta visa šalis, nei Andų kalnų sričiai, kame yra susibūręs visas civilizacijos gyvenimas, einame tiesiog į Rytų plokštakalnį, atogrąžų miškais apaugusį.

Ten, žiūrint iš aukšto, kaip nedidelį skruzdėlyną, kyšo saliečių misijų stotys, o iškilnesėse vietose, kur daugiau drėgmės, kaip baravykai, toli vienas nuo kito išsidrąbę, raudonojoja rundinų kivarų šėtrų stogeliai.

Kas tie kivarai?

Kai 1548 metais ispanai susidūrė su Ekvatoriaus indėnais, pa-

vadino juos savo kalboje jivaros—laukų gyventojais ir tą vardą perdavė istorijai. Tačiau kivarai patys save taip nevadina, jie sako šiuora, taigi visai nepanašiai į oficialinį vardą. Bet kad jau taip visur įprasta, ir mes juos vadiname ispanų pramanytu vardu—kivarais.

Kivarų, apskaičiavimu, galėjo būti apie porą šimtų tūkstančių. Šiandien, dėl nuolatinių naminių keršto karų, jų skaičius nupuolė iki 80.000.

Apie kivarus girdėta iš pirmųjų Ekvatoriaus tyrinėtojų lūpų, būtent, kad tai yra nežmoniškai žiauri ir atspari tauta—yra tikra teisybė. Skaitant misionierių pranešimus—plaukai ant galvos stojasi: už mažiausią įžeidimą keršija, užmušti, garbina nužudytojo priešo išdžiovintą galvą, vadinama šianca, pareiga priešui krauju atsiteisti yra pavaldama iš kartos į kartą, kaip testamentas! Visas jų gyvenimas, rodo, ta keršto dvasia persigėręs. Nematyti ten kaimelių: kiekvienos šeimynos šėtra atstu viena nuo kitos, aplinkui storais baslais aptverta, viduje ilgos jietys ir užnuodytos strėlos. Net pats valgis, sakytum, pritaikintas karingumui palaikyti: kiaušienė ar žvėriena ir erzinant, seilėmis rauginta gira, čičia. Kerštas, kraujas ir nuolatinis karo stovis—štai trumpai visas kivarų gyvenimas.

Kivarų išvaizda ir papročiai

Kivarai žymiai skiriasi nuo kitų Pietų Amerikos laukinių. Paprastai jie yra vidutinio, net mažo ūgio, tačiau stiprūs ir raumeningi. Odos

varsa—ne visose srityse vienoda: kaitosi tarp tamsiai rausvos ir tamsiai geltonos. Bendrai, kūno sudėjime ypatingų skirtenybių nematyti. Tik nosis kiek platesnė, kaip europiečių. Jų veido kampas yra beveik status, akių linija—tiesiai gulščia, kaip Kaukazo kalniečių, žandikauliai žymiai išsikišę. Barzdos, gali sakyti, neturi. Mačiau tik kelių senių viršutinę lūpą kaip šarma aprauktą. Plaukai—visų juodi ir šiurkštūs. Tvarko juos labai rūpestingai, tik ne tokia mada, kaip pas mus. Mes apsikerpame plaukus iš užpakalo ir iš pausių, jie—iš priekio, o iš šalių ir iš užpakalio palieka ilgus. Tačiau ant ausų plaukai nesidraiko: kivarai juos susiverčia ant pakaušio ir tam tikru raiškėliu suriša juos, kaip vainiką. Užpakalin nusidriekusius supina į ilgą kasą. Prie jos švenčių dienomis prikabina sudžiovintų margų paukščiukų. Iš tolo jie blizga, kaip perlai. Dėvi ir savotiškus auskarus, bet ne pasipuošimo tikslu. Iš pat mažens jie persiduria ausis ir skylę kas kartą didina, taip kad suaugę gali į jas įverti nykščio storumo nendrę. Nėndrės, mat, yra tuščiaavidurės, o kivarai jas vartoja adatoms susidėti. O kad ausų pelekėliai niekam kitam netarnaują, tai kivarai ir išgalvojo, kaip juos su-naudoti.

Vaikščioja pusnuogiai. Vienintelis drabužis—tai taip vadinamas itipi, rausvos spalvos su geltonais dryžiais paklodė, kuria jie prisidengia iki juosmens. Apavų neturi jokių. Vaikai iki 7-8 metų visai nieko nevilki.

Mėgsta teptis. Veidą dažosi raudonai, kaklą, rankas ir krūtinę—

Pas ekvatoriaus laukiūns

Viduje tos sėtros yra pertver-
tos į dvi lygias dalis: viena vyrams,
kita moterims. Savo sėtras kivarai
vadina tambo.

Lejes vidun, ne ka terasi. Svar-
biausias baldas—tai lova. Ne vieno-
da ji vyrams ir moterims. Vyrų lo-
va ne kas kita, kaip supintų nen-
drių patiesalas, įdėtas į atsparius
rėmus ir paguldytas ant neaukštų
kojųčių įkaltų stačiai į aslą. Ta
siaudinė tokia trumpa, kad atsigu-
lus, kojos palieka kyšoti lauke. Kad
jos nenusvirtų žemyn ir nenutirptų,
kivarai lovos gale, už gero žingsnio,
įdėbia aslon dar dvi tokio pat aukš-
čio kojutes ir viršuje prikalta sker-
sinaitį. Šalia to užšokėlio vakare,
eidamas gulti, kivaras susikuria ug-
nį, kad kojos išdžiūtų ir būtų sil-
tos. Jau vien iš to matyti, kad ki-
varai—sumanūs žmonės. Antklodžių
nevartoja, jų ten nė nereikia, nes
pakankamai šilta. Pagalvės taip
pat neturi, jos vieton pasideda ran-
kas.

Netoli lovos, pamatysi tundalį,
svarbiausią Ekvatoriaus laukiūnų
frankį. Tai medinis būgnas, talki-
ninkams į kovą saukuoti. Šalia jo
guli medinis skydas, toliau—nepers-
kiriama kivaro draugė—jietis ir il-
ga, sumaujama medinė makštis už-
nuodytomis strėloms susidėti. Moterų
pusėje rasi rykus čičiai (seilėmis
raugintai girai) dirbti, ir paprastus
keturkampius rėmus, medvilninė-
mis priekaištėmis austi.

Vyrų ir moterų darbai yra grie-
žtai padalinti. Kas pritinka vieniems,
nepritinka kitiems. Vyrui turi pas-
tatyti šeimynai sėtra, išplėšti skly-
pelį žemės daržiukui, suverpti tuos
kelis kuodelius medvilnės kur rei-
kia menkiems jų drabužiams, jie
vieni tegali eiti medžioti, žvejoti ir
į karą. Labiausiai vartojamas gin-
klas, kaip sakėme, yra jietis, bet
dabar dauguma turi ir šautuvus.
Tačiau karuose šautuvo dažniausiai
nevartoja, nes neįprate, pasiima jį
tik medžioti eidami. Moterims lieka
vaikus auginti, valgi ir čičių paga-
minti, iš vyrų suverptų siūlų prie-
kaiščių skraisteles išausti.

Barbariskas paprotys

Kivarai yra visur žinomi, kaip
nepaprastai kerštinga kiltis. Ne kas
kitas, kaip kerštas, juos taip ir iš-
naikino. Kad taip ir ištikrųjų yra,
gali įsitikinti jau iš tolo kivarų sė-
tra pamatęs. Aplinkui ji yra ap-
tvirta aukštais, vienas šalia kito
giliai žemėn įvartytais basliais. To-
kie statiniai juk be reikalo nėra
daromi.

Priešams kivarai keršija tiesiog
nežmoniškai žiauriai. Susigavę vie-
ną, nuplajau galvą, atsargiai nulū-
pa nuo jos odą, išima vidurinius
kaulus, nuluptą odą ilgai virina
drauge su kažin kokiomis žolėmis
ir paskui užvelka ją ant nedidelio,
rundino, įkaitinto akmens. Šilumai
veikiant, oda palengva susitraukia,
išlaikydama plaukus ir veido bruo-
žus. Ta kaukė ar mumija, nedides-
nė už gerą obuolį, yra vadinama
šianca. Man teko matyti tik vieną
tokią biaurybę, ir tai jau Mendezo
srityje, nes Gvalakioje bažnyčios
ekskomunikos ir griežti valdžios žy-
giai tą baisų paprotį jau kaip ir iš-
naikino.

Siancos šventė

Sužinojome, kad nužudžius prie-
šą ir iš jo galvos padarius šianca,
kerštas dar nėra, taip sakant, pa-
tvirtintas. Tam tikslui priešė užmu-
šėjas turi pakelti savo draugams di-
delę puotą.

Tai šventei kivarai pradeda
ruošti prieš kelis mėnesius, ir ne

bet kaip ruošti! Pirmiausiai „kar-
žygis“ turi ilgai pasinškauti. Gali
valgyti tik vaisių ir žalėsčių, o mė-
sos ir čičios—nė pauostyti nevalia.
Toliau, bepasninkaudamas, jis pra-
deda palengva puošti savo sėtra,
prisitiekia daugybes kiaulėnos mė-
sos, vištų, kalakutų, žuvies, prisi-
renka įvairiausių vaisių, prisidaro
kelis kubilaičius stiprios čičios ir
laukia. Kai jau visko yra tiek, kiek
užtenka visos apylinkės indėnams
prikimšti ir nugirdyti, galvažudys
siunčia kurį nors savo giminaitį juos
visus į puotą pakviesti.

Neatsisako nė vienas, ateina vi-
si, pasipuošę, kuo tik kas turi. Nie-
kur neapsieinama be burtininko bru-
jos. Kai kiti svečiai pradeda rinktis,
brūja jau sėdi viduryje nugalėtojo
sėtros, pasipuošęs plunksnų vaini-
kais ir visokiais blizgučiais. Pakvies-
tiesiems suėjus vidun, iš už uždau-
gos išlenda nugalėtojas, vienoje ran-
koje jietimi, kitoje šianca nešinas.
Burtininkas pakyla, palma šianca,
pamurdo ją pirmiau į tam tyčia pa-
rengtą tabako arbatą, paskui į či-
čią, pagaliau į švarų vandenį. Pas-
kui iš eilės pasemia su moliniu puo-
duku tu visų trijų skystimų ir pila
po gerą gurkšnį galvažudžiui į bur-
ną. Tas turi sėdėti išsižiojęs ir už-
vertęs galvą. Vandens burtininkas
jam verčia tol, kol neišbėga per no-
sį. Kuomet tai įvyksta, galvažudys
lieka nuplautas nuo visų nuodėmių,
kurias padarė ar bent galėjo padar-
yti priešą užmušdamas.

Taip apvalytas, šventės kara-
lius atsikelia, paima iš burtininko
savo šianca ir pakabina ją ant ma-
tomiausio sėtros ramsčio, tam tiks-
lui plunksnomis ir sudžiovintais
paukščiukais papuošto. Svečiai su-
siburia aplinkui ją pagerbti. Burti-
ninkas atsistoja viduryje ir prade-
da sakyti prakalbą, girdamas kar-
žygio narsumą, keldamas į padan-
ges jo nuopelnus, kad kivarų vardą
išgarsino ir garbingai priešskriau-
dą atkersijo. Po burtininko prakal-
bos, prasideda iškilminga eiseną.
Vienas paskui kitą, svečiai išėina
per vienas duris, įeina per kitas ir,
praeidami pro šianca, priklaupia
kelis sykius apsisukus bruja pas-
kelbia, kad apeigos baigtos. Svečiams
atsako džiaugsmo riksmas ir prasi-
deda tikra orgija: kas ryja mėsa,
kas šoka, kas dainuoja—visi mau-
kia čičia ir tampa biauressni už gy-
vulius. Puota tęsiasi bent penkias
dienes. Retai kada talkingai pasi-
baigia. Dažniausiai čia pat atsiranda
proga kitą šianca švesti.

Krokodilų aukos

Afrikos gilumoje, vienoj didelėj
upėj maudėsi trys keliauninkai, ku-
riuos užpuolė krokodilai ir du pra-
rijo. Vienam apkramtytam pavyko
išsprukti, kuris iš išgascio pasimirė.

Gauta is Lietuvos naujas trans-
sportas Trejų Devynerių, pake-
lis kainuoja 1 pesas.

1930 kalendoriai!

Gauta iš Lietuvos įvairių 1930 m. kalendorių ir sapnininkų. Juokų
kalendorius kainuoja 50 c. Ukiškias kalendorius 40 c. ir Naminis draugas
50 cent. Didysis sapnininkas \$ 2,00. Mažas sapnininkas 70 c.
Galima gauti „Argent. Liet. Balso“ redakcijoje. Caseros 445, Bs. As.

Clinica Medica Hungaro-Argentina

BRASIL 869 DU KVADRAI NUO BUENOS AIRES
PLAZA CONSTITUCION
Dr. JORGE KOVACS

Direktorius: Dr. S. Scavone—Prof. Dr. Baliña pagalbinis medikas

Vidurinės ligos Odos-Venerinės

606 SIFILIS 914 — Kraujo susirgimas

BLENORAGIJA isgydoma greit ir galutinai

Pirmas konsultas \$ 5, sekanti \$ 1

Inzекcionas N. Salvezanas \$ 5.- | Inzекcionas Merkurius \$ 3.-

„ „ Bismutas „ 3.- | „ „ trypatavinas „ 3.-

Priėmimo valandos: nuo 6 — 9, šventadieniais: nuo 9 — 12

Europiecio Dantų Klinika

MODELO

Santa Fe 3311. — U. T. 77 Palermo 5692 — Buenos Aires

Direktorius Dr. Muchnik

Priėmimo valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20.

Duodama kreditan 10 mėnesių. Patarimai veltui.

Susikalbama ir rusiškai.

Priveža tramvajai: iš Barracu 61, iš Retiro 87.

Pigiausia visokios konkurencijos

Laivakortės į Europą \$ 150 %

Pigus ir skubus persiuntimas pini-

gy telegrafu tik 1,50 %

DEUTSCHE SCHIFFSAGENTUR
SAN MARTIN 469

Knygynas „Dainava“ 201316

CASEROS 445, dep. 17.

ADMINISTRACIJA

GAVO SIAS KNYGAS

Juokų kalendorius 1930 mt.	0,50	16 Kristų	0,75
Kruvina teisybė	1,00	Parinktos Jovaro eilės	1,00
Biblija visas šventas raštas	5,00	Lietuvių kalbos gramatika	2,50
Brazlijos kalendorius	0,50	Aukso versis	1,00
Mieganti žemė	0,30	Kantrioji Elvyra	0,50
Juokų milteliai,	0,50	Barbora Uhrika	2,00
Aukso žirgas	3,50	Istorija apie Genovaite	1,00
Mažas kišeninis kalendorius	1,00	Beto gaunama kas savaitė „Tri-	
Keplos kancios	0,60	mitis“—0,25 cent. „Kultūra“—\$ 1,00.	
Kandidas	2,00	Klystantis lapas	3,00
Paskendusis Varpas	2,00	Vincas Kudirka	1,50
Pavydas	2,00	Pasaulinės literatūros istorijos	
Lietuvių tautinė ideja istorijos		vadovėlis	2,00
šviesoje	1,00	Lietuvos istorija	1,50
Nuodėmingas angelas	1,00	Pirmoji pagalba nelaiminguose	
Varpininkai	0,50	atsitikimuose	1,00
Pikų dama	0,50	Priūriko kantrybė	0,20
Ubagėlis	0,30	Valstybė ir jos istoriškesni	
Buridono asilas	2,00	vaidinuo	0,75
Svetimas dievas	2,00	Lietuvos inteligencija	0,50
Audėjai	2,00	Geriau vėliau, negu niekad	0,50
Salaputris	0,60	Aplė tartų išdirbinė	2,00
Otelo	1,50	Zydų likimas Gudijoje	0,50
Piršlybos	0,60	Zemaitės gyvenimas	0,30
Siaurės karžygiai	1,50	Žmogus kepliuskis	0,70
Palaidūnas	1,00	Girinis (Cehoro)	1,50
Vyšnių sodas	2,00	Sidabrinis kryželis arba dalydė	
Linksmų monologų pasakotojas	0,50	is Nazareto	3,90
Simukas ir Magdutė	0,50	Pasaka apie Adomą ir Jevą	1,00
I mokslą	0,50	D-ras Jonas Štėpas	0,20
Gamta ir jos reiškiniai	1,50	Sveiki Lietuvoje!	1,00
M. Lermontono raštai	2,00	Teisingos paslaptys	0,60
Centakavo stebuklingumas	1,00	Silkinė suknelė	2,00
Vaišės Jezaus Kristaus	0,60	Ir eikim Lietuvos kelion	0,50
Pragaro atgijimas (Tolstojus)	0,50	Krikščionybė ir darbininkai	0,30
Psichologijos vadovėlis	2,50	Kaip susikūrė Jungtinės Ameri-	
Pejimas organiško svieto	2,00	kos Valstybės	0,50
Skaitymo vadovėlis	1,0-	Išsivystymas vaisiaus gyvūnų	0,75
Laukuose	0,75	Amžinasis klausimas	0,50
Socializmas visuomenės idealas	1,00	Kas tie fašistai?	0,10

Liétuviai

Jeigu norite keliauti patogiai,
greitai ir pigiai su milžiniškais
laivais Bendrovės „LA MALA
REAL INGLESA“ (Royal Mal
Line) kreipkitės pas

Puente Hnos

Reconquista 330, Capital

Vienintelė agentūra galinti su-
teikti kelionę pigiausiomis kai-
nomis ir patogiausiomis išsimo-
kėjimo sąlygomis.

Kas nori sužinoti daug naudingų paslapčių, tas teskubi užsisakyti
naujai leidžiamą knygėlę „ZMONIŲ LYTIES GYVEMIMAS“, kuri iš an-
ksto kainuos su prisiuntimu į namus tik 50 centavų. Išėjus bus žymiai
brangesnė.

Kas užsisakys „Argentinos Lietuvių Balsą“ visiems metams tam
bus ta knygėlė duodama dovanai.

CASEROS 445 dep. 17, Buenos Aires.

„Argentinos Lietuvių Balsą“ ADMINISTRACIJA.

5 Ateivio Prisakimai

1. TAUPYK, taupyk, taupyk savo vaikams ir senatvei.
Taupomojį lašoj mokame 5%, kuriuos prirašome kas trys
mėnesiai.
2. Niekad neužmiršk savo šeimynos, kurią palikai senojoj tėvynėj.
Persiunčiame pinigų Lietuvon greit, sulig geriausio dienos kur-
so, už menkiausį atlyginimą. Už perlaidas telegrafu skaitome
tik m.š. 2,80.
3. Pirk laivakortes ten, kur jas parduoda pigiausiai, greičiausiai
laivais, moderniškiausiai įrengtais ir su didžiausiais patogumais.
4. Gauk savo laiškus per ten, kur rūpinamasi, kad jie be mažiausio
sutrukdyto būtų persiųsti ten, kur gyvenai ir nekantriai
lauki žinių nuo savųjų.
5. Visuomet atmink, kad tavo senas ir gerai išbandytas draugas yra

LIETUVIŲ SKYRIUS

BANCO HOLANDES

DE LA AMERICA DEL SUR, Buenos Aires

25 de Mayo 81 ir Bmė. Mitre 234.

Vietos Lietuvių Gyvenimas

Š. m. 15 kovo įvyko vietos Vytauto Didžiojo Komiteto iškilnių rengimo sekcijos posėdis. Nutarė Vytauto Didžiojo mirties paminėjimui pastatyti didelį scenos veikalą „Vytautas pas kryžuočius“. Sekcija nutarė tam tikslui išrašyti iš Lietuvos kelti veikalą „Vytautas pas kryžuočius“.

Vietos Lietuvos Konsulate, š. m. 23 - III įvyko D-pas „Lietuva“ visuotinis narių susirinkimas susirinko apie 60 narių. Dienotvarkė įstatų pakeitimas ir taupmenų kasos įsteigimas. Įstatų košta paragrafų pakeista. Taupmenų kasos įsteigimas atidėtas kitam kartui.

Darbai mažija

Buenos Aires visuose laikukuose darbai katastrofiškai mažėja ir Huosuoja darbininkus žinoma. Del to turintims darbus provincijoje patartina jų laikytis ir nevažiuoti Buenos Airesna.

Iš Lietuvos nepatartina niekam važiuoti. O jeigu jau kuris būtina turi važiuoti, tai vis tik patartina palaukti Lietuvos rudenio. Tai bus pas mus pavasaris ir daugiau darbų bus. Amatniukama ir visokiems specialistams taipgi nepatartina važiuoti, nes tokių čia taipgi perteklius.

P-nia Katilienė - Subataitė turi Victoria 1970, Capital, nuo Congreso tik pusė kvadros, moteriškų skrybėlių dirbtuve, kur patartina lietuvėms nusipirkti skrybėlių. Dirba labai moderniškai ir nebrangia kaina. Iš Bocos trambajus 12 numeris eina pro šalį.

Ilgą laiką specializavesis p. Leonas Bernotas dirba batus sulg užsakymu. Pabirba labai stiprius ir lengvus batus. Kas nenori būti apgautu perkant gatavus batus, tiems patartina kreiptis pas L. Bernotą, calle Guandacol 4071, Capital.

„Rytojus“ Montes de Oca 146, Avellaneda, išleido lietuvių - ispanų kalbos vadovėlių. Del to, norintims nusipirkti patartina ten kreiptis.

„Naujieniečiai“ rengia didelį šokių vakarą š. m. kovo 29 dieną salėje „Jose Verdi“ Bocoje.

Daug lietuvių lavyko

Dabar Argentinos ūkiuose pats darbo laikas; daugiausia jau lauziami kukurūzai. Daugybė lietuvių išvyko pastarųjų lauzti.

Kaip būt malonu, kad lietuviai kurtų savo ūkius, o nesiduotų save eksploatuoti. Žemės čia galima gauti labai prieinamomis sąlygomis.

SKELBIMAS

Lietuvos Respublikos Konsulatas Buenos Aires praneša visiems lietuviams, kurie ar tai del nepakeitimų Argentinos klimato sąlygų, ar del sveikatos netekimo darbe, ar del sunkių kūno sužalojimų, ar del kitokių priežasčių serga ir negali savo pragyvenimui užsidirbti bei turi nenugalimų sunkumų gauti darbą del aukščiau išvardytų priežasčių, ir kurie yra padavę Konsulatui pareiškimus įtraukti juos į gražinamų Lietuvon sąrašus, šiuo yra kviečiami atvykti į Konsulatą arba suteikti raštu savo gyvenamos vietos adresą būtinoms formalumams papildyti.

Patiekę visus dokumentus, kurie yra numatyti naujame Emigracijos įstatyme § 34-me, gaus visus reikalingus hurodymus, kada ir kaip bus gražinami Lietuvon.

Jeigu tokių sergančių atsirastų pas atkirus asmenis arba šeimyno-

se globojamų, tai prašomi yra visi globėjai tuojaus apie tai pranešti Konsulatui.

Pirmojo eilę bus sugrąžinti visi ligoniai, našlės, našlaičiai, seneni kaip 50 metų asmenys ir Lietuvos kariuomenės buvusieji savanoriai.

Dr. P. MACIULIS

Lietuvos Respublikos Konsulatas Buenos Aires, a. 4.

Mazycių žmonių tauta

Belgų kolonijoj Kongo gyvena labai mažą žmonių tautą. Jų tarpe didesnie asmeus nerasi kaip mūsų 10 - 11 metų vaikais. Jie gyvena Kongo miško tankumyvuose atskirose šeimynose. Jie namų neturi, tik tekinasi klibejanomis palapinėmis, nes vietoje jie mažai gyvena. Jų palapinės iš medžių šakų, kurias jie iš vietos nejudina keldamiesi kiton vieton. Ginkluoti jie peiliais ir laukais, drąsiai kausiasi su visokiais dykumų žvėrimis. Maitinasi įvairiomis augomis ir mėsa. Jų odos spalva tamsiai geltona, o kaktos ir antakių kaulai labai išsikišę pirmyn.

Kiek skruzdėlyne skruzdžių

Mokslininkai jau senai pastebėjo, kad skruzdėlės gyvena labai sudėtingu gyvenimu. Skruzdėlynas tai galima pavadinti skruzdėlių miestu, kurio gyventojai neša įvairias to miesto gyvenimo funkcijas. Vienas profesorius neseniai suskaičiavo vidutinio skruzdėlyno skruzdėlias ir rado apie 10 tūkstančių skruzdėlių, kurias valdo 11 karalienių.

„Numirėlis pabėgo“

Amerikoje viename mieste laidotuvių metu įvyko nepaprastas įvykis. Kada grabas buvo leidžiamas žemyn tariamasis numirėlis išsilaužė iš grabo ir pabėgo iš kapinių. Lydėjusius žmones apėmė didžiausia panika, per kurią keli buvo sunkiai sužeisti.

Akmenine istorija

Jungtinėse Amerikos Valstybėse svarstomas projektas iškalti ti kalnų granite Jungtinių Amerikos Valstybių istorijos santrauką. Toj vietoj jau yra iškaltos milžiniškos prezidentų Vašingtono, Jeffersono, Linkolno ir Roosevelto statulos. Jungtinių Amerikos Valstybių istorija bus sutraukta 500 žodžių. Buvęs Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Coolidge priėmė pasiūlymą suredaguoti tą santrauką. Raidės, kuriomis bus iškalta istorija, galės būti skaitoma iš labai toli.

Dar kartą

pranešame, kad norint gauti „A. L. Balso“ redakcijos ar administracijos atsakymą reikia įdėti pašto ženklas atsakymui. Išrašant knygas, reikia pridėti nuo kiekvieno peso 10 centavų prisuntimui. Pinigus prašome nusiųsti paprastame laiške, nes tokiais žūna; siųsti laiške „certificado“ užantspauduojant, arba siųsti per „Giro postal“.

„A. L. B.“ REDAKCIJA

Tik dabar gauta naujai išėjusios knygos:

1. „Už uždaryt durų“ Labai įdomi knyga apie lyties ligas, vyrų ir mo-

terų, rašo Maskvos venerinių ligų gydytojas, kaina 1 p. 50 c.

2. Kas nori linksmai laiką praleisti, tas turi nusipirkti naujai išėjusią knygą „Nenuobodžiauk“. Kaina 1 pesas. Tai labai juokingos apysakos. Kreiptis „Argentinos Lietuvių Balso“ administracijon.

Visiems klaususiems, kuomet išeis knygelė „Žmonių lyties gyvenimas“ pranešama, kad knygelė išeis iš spaudos gegužės ar birželio mėnesį ir bus visiems nuolatiniamis prenumeratoriams pasiūsta dovanai. Knygelės kaina užsiskausiems iš anksto 50 c. Išėjus bus žymiai brangesnė. Knygelė bus paveiksluota atitinkamais paveikslais. Knygelę gali užsisakyti tik suaugusieji.

Atkasta Jerichono tvirtovė

Prof. Gerstango vadovaujama moksliska ekspedicija atkasė dalį senoviskos Jerichono tvirtovės mūrų. Tvirtovė ir jos bokštai pastatyti iš 3 - 6 metrų storumo akmenų. Vietomis mūrai turėjo 9 metrus aukščio Rasti taip pat senoviskų namų likučiai, kurie liudija, kad miestas sudegė. Mokslininkų nuomone, tvirtovė statyta prieš Kristų 2000 m.

Paieskau brolio

Antano Vinicko, paimancio iš Pipilių kaimo, Zaslų parapijos. Meldžiu atsiaukti, arba žinanti jį praneškite. Aš būsiu dėkingas.

Mr. J. Vinickas, 63 Penn ave. Worcester mass, U. S. America

Kas nori susipažinti su kanados lietuvių gyvenimu, tas tegul užsiprenumeruoja „Kanados Lietuvi“, kurio kaina Argentinoje 1 dol. 50 cent.

„Kanados Lietuvis“

12 Givens st., Toronto Ont. Canada

Visi lietuviai turi skaityti

„Argentinos Lietuvių Balso“ Jame tik gali rasti daugiausia įdomiausių žinių iš viso pasaulio, iš Lietuvos ir iš Argentinos. „Argentinos Lietuv. Balsas“ teikia naudingų patarimų, mokslo žinių ir įvairių pasiskaitymų. „Argentinos Lietuvių Balsas“ ginčiais neužsiima. „A.L.B.“ kainuoja metams tik 3 pesai, pusei metų 2 p., trims mėnesiams 1 p. „A.L.B.“ geriausia dovana giminėms Lietuvoje ir šiaurinėj Amerikoje. Kaina metams 5 pesai. Priesiuntusiems už 10 cent. pašto ženklelį siunčiama vienas numeris pasižiūrėjimui.

ADRESAS: St. Stabinskaskas Caseros 445 dep. 17, Bs. Aires.

Visokių rusiškų knygų išleistų sovietų Rusijoje ir užsieny, taip įvairių iliustruotų žurnalų galima gauti knygyne:

„NOVYJ MIR“

Florida 470, 4-tas aukštus. Buenos Aires. Ten pat galima užsisakyti ir virš minėtą laikraštį.

Aptieka Aster

Chemiko-tarmaceuto M. PODOLSKIO. Geri, pigūs vaistai ir kosmetikos dalykai. Priima visokius analizus. Reikale kviečia atsilankyti: G. ORRITI 4300, U. T. Palermo 0221. Tramvajai: Lacroz B. A. 97, 95, 87 ir kiti.

Lietuvi ieseivi, atmint, kad geriausias lavinimosi vadovas mėnesinis iliustruotas, mokslo, visuomenės, literatūros, populiarus laisvos minties žurnalas.

„KULTŪRA“

„Kultūra“ ir ieseiviams visad bus idomi ir naudinga. Visose Amerikos salyse „Kultūra“ metams kainuoja 3 doleriai, pusei metu 1 d. 50 c., adresas: „Kulturos“ žurnalas, Siauliai, Lituania.

Atskirais numeriais galima gauti pirkti „Argentinos Lietuviu Balso“, administracijoj atsiliras nr. 1 pesas.

Pirma lietuvių soferių mokykla

KURSAS

\$ 75

Otto Schmit

KURSAS

\$ 75

VIEWTES 1789, U. T. Barracas 0267

Instituto de Clinica y Cirujia

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų gerklės ir nosies. Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. Gydo kiekvienos ligos specialistas Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. Tramvajai: 12, 38, 48, 84.

CHILE 1228, Buenos Aires.

Direktorius: Dr. SCHAVALZON

Gefė kliniko prie ligoninės Muñiz. Už apžiūrėjimą 5 pesai.

Administracijoj „Nezaliežny Kurjer Polski“ calle San Martin 615, Buenos Aires, galima gauti visokių lenkiškų knygų.

Dr. Gersunovas

Kalba rusiškai ir lenkiškai

Gydo viduriu, veneros: sifili, triperi ir moterų ligas. Darbininkams kainos prieinamos. Priimu nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. vakaro.

Sarmiento 2521, Buenos Aires U. T. 47 Cuyo 4925

Pirma Argentinoj lietuviska D a n t ū

Laboratorija „PRITITA“

Daro įvairius dantų darbus. Dirba dantis iš purcelėno, aukso, platinos ir t. t. Aukso dantys nuo 8 pesų, balti dantys nuo 3 pesų. Priima kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro Sekmadieniais nuo 9 iki 2 v. dien.

CASEROS 445, dep. 17, Buenos Aires

J. KOREIVA

Lietuvis Siuvėjas Diplomuotas Leningrade

Siuvu sulg užsakymo vyriškus rūbus. Turju didelį pasirinkimą rūbams sezoninių medžiagų. Kainos visiems žmonėms prieinamos. Darbą atlieku sąžiningai. Visus lietuvius molonial kviečiu atsilankyti pas mane.

Garibaldi 1319, La Boca - Buenos Aires

Labai idomus, einantis Siaurinėj Amerikoje lietuviskas žurnalas

TARPININKAS

Dailės, Mokslo ir Vaizbos Mėnesinis žurnalas

332 WEST BROADWAY SO. BOSTON, MASS. U. S. A. Prenumerata Amerikoje metams \$1.- užsieny \$1, 50; vienas nmr. 10 c. Bendradarbiai Redaktorai: S. Puiščiūtė-Shallna, advokatė. J. Landzius-Seymour, M. D.; K. J. Kalinauskas, advokatas; V. Rimkus, betristas. - R. ŽINDŽITS, redaktorius; A. J. KUPSTIS, įsteigėjas.